

Perspectievennota 2026 - 2029

Gemeente Bergeijk

Inhoud

Inhoud.....	2
Aanbiedingsbrief.....	4
Leeswijzer.....	6
Samenvatting en voorstel college	8
1. Inleiding	10
2. Financiële kaders begroting	11
3. Financiële positie.....	15
4. Financieel overzicht beleidsitems.....	17
5. Toelichting beleidsitems	21
6. Ruimte voor beleid.....	29

Aanbiedingsbrief

Aan de leden van de Raad van de gemeente Bergeijk

Geachte dames en heren,

Voor u ligt de Perspectievennota 2026-2029 (verder: 'PPN'). Deze PPN vormt de opmaat naar de Programmabegroting 2026–2029, waarin we de koers voor de komende jaren verder concretiseren. De ambities van onze gemeente zijn groot en blijven onverminderd leidend voor ons handelen. We bouwen voort op het coalitieakkoord, waarvan al veel doelstellingen zijn gerealiseerd. We gaan de resterende ambities in het nieuwe begrotingsjaar oppakken.

Een belangrijk speerpunt blijft de woningbouwopgave. Er wordt stevig ingezet op de realisatie van 3.000 nieuwe woningen. We beseffen dat het bouwen van woningen alleen niet voldoende is; voorzieningen zijn essentieel voor het behoud van een sterke en hechte gemeenschap. Daarom bevat deze PPN voorstellen zoals het verhogen van de subsidie voor de bibliotheek en het Aquinohuis. Ook de infrastructuur is hierbij van belang, in het kader van de fietsambitie is er een investering opgenomen om de fietsverbinding Witrijt op te waarden. Dit is immers een druk bereden toeristische fietsroute.

Bergeijk is trots op haar groene karakter – en dat willen we behouden én versterken. We blijven investeren in een groene leefomgeving, zowel in de kernen als in het buitengebied. In deze PPN zijn bijvoorbeeld voorstellen opgenomen voor laanbeplanting, bosomvorming en het bosbeheerplan. Op verzoek van uw raad zijn bovendien de budgetten voor het beheer van openbare ruimte en accommodaties bijgesteld, zodat we het beheer en (groot) onderhoud blijvend kunnen waarborgen.

Een gezonde financiële basis is cruciaal om onze ambities te realiseren. De gemeente Bergeijk staat er al jaren financieel solide voor. We beschikken over een ruime buffer om eventuele tegenvallers op te vangen. Het jaar 2026 wordt landelijk geduid als 'ravijnjaar' – een moment waarop gemeenten geconfronteerd worden met een terugval in middelen. Dankzij onze stabiele financiële positie zijn ingrijpende maatregelen voor Bergeijk niet nodig.

De Voorjaarsnota van het Rijk kondigt extra middelen aan om deze terugval te dempen en stijgende kosten – zoals in de jeugdzorg – op te vangen. De exacte bedragen zijn op dit moment nog niet bekend. Deze middelen zijn daarom nog niet verwerkt in deze PPN. Zodra de informatie uit de Meicirculaire beschikbaar is, informeren wij u hierover via een raadsinformatiebrief. We verwachten desondanks een sluitende begroting aan u te kunnen presenteren, zelfs zonder inzet van de algemene reserve.

Met vertrouwen kijken wij vooruit. De PPN vormt de basis voor het vervolg van deze bestuursperiode én biedt perspectief op een toekomst waarin Bergeijk duurzaam, leefbaar en veerkrachtig blijft.

Burgemeester en Wethouders van Bergeijk,

D. Ewalds

W.J.G. Delissen – van Tongerlo

Gemeentesecretaris

Burgemeester (wnd.)

Leeswijzer

Hoe is de PPN 2026-2029 opgebouwd?

- In de inleiding worden de relevante beleidsontwikkelingen gepresenteerd. Deze zijn in veel gevallen nog niet in financieel perspectief te plaatsen. Toch kunnen deze een dusdanige impact hebben op de gemeente, waardoor zij deze Perspectievennota (verder: 'PPN') benoemd worden.
- In de PPN worden uitgangspunten benoemd. De raad stelt deze vast, zodat deze gehanteerd worden bij het opstellen van de Programmabegroting 2026 – 2029 (verder: 'Begroting')
- Paragraaf 3 Financiële positie geeft inzicht in het begrotingsbeeld indien alle voorgestelde mutaties uit de PPN worden overgenomen. Tevens wordt een actueel inzicht gegeven in de reserve- en voorzieningen posities en de weerstandratio.
- In paragraaf 4 zijn de voorgestelde mutaties opgenomen in een overzicht. Deze zijn nader uitgewerkt in paragraaf 5. In paragraaf 6 is de ruimte voor beleid opgenomen.

Samenvatting en voorstel college

De PPN is de start van een nieuwe budgetcyclus. Dit is het moment voor uw raad om het college richting te geven voor het opstellen van de begroting. U stelt middels dit document de kaders voor het opstellen van de Programmabegroting 2026 – 2029.

De afgelopen jaren is het begrotingsbeeld variërend geweest, waarbij met name de circulairen hebben gezorgd voor positieve saldi. Ook in deze PPN is de verwachting dat de Meicirculaire, die eind mei ontvangen wordt, een belangrijke invloed gaat hebben op het saldo voor de komende jaren. In de Voorjaarsnota van het Rijk, is opgenomen dat gemeenten extra geld krijgen (via de Meicirculaire). Wat dit precies betekent voor gemeente Bergeijk is op het moment van schrijven van deze PPN 2026 – 2029 onduidelijk. Zodra de Meicirculaire is ontvangen brengen wij de consequenties voor onze begroting in beeld en informeren wij u via een raadsinformatiebrief.

In deze PPN brengen wij daarom bijstellingen op bestaand beleid, maar ook nieuw beleid in beeld. Daarbij is het belangrijk te vermelden dat de

Wij stellen uw raad voor om:

1. De financiële kaders zoals opgenomen in hoofdstuk 2 vast te stellen.

Provincie controleert op een structureel sluitende begroting in 2026. Wij stellen dan ook voor deze lijn te volgen voor de begroting.

Met deze PPN stelt u de algemene uitgangspunten vast. Het college hanteert deze uitgangspunten voor het opstellen van de Begroting 2026-2029.

Om mogelijkheden achter de hand te hebben, mocht het begrotingsbeeld voor 2026 negatief zijn, is een paragraaf Ruimte voor beleid opgenomen. Deze paragraaf is geen voorstel van het college, maar geeft uw raad de mogelijkheid om richting te geven. Richting om daarmee het college de opdracht te geven om, indien noodzakelijk, met voorstellen tot een sluitende begroting te komen. In feite is het mogelijk om al het beleid van de gemeente tegen het licht te houden, zo ook het voorgestelde nieuwe beleid. U kunt aangeven waar mogelijkheden tot vermindering van uitgaven of verhoging van inkomsten mogelijk zijn. En welke omvang hieraan gekoppeld is. U bent aan zet om die richting te geven.

1. Inleiding

Wij bevinden ons in het laatste van de raadsperiode. De afgelopen jaren is er veel opgepakt, maar blijven de uitdagingen groot. Met deze PPN 2026 – 2029 geeft de raad het college de financiële kaders aan, waarmee de Begroting 2026-2029 voorbereid kan worden.

De PPN 2026-2029 heeft als uitgangspunt de geamendeerde Programmabegroting 2025 - 2028, vastgesteld op 7 november 2024 en de begrotingswijzigingen tot en met 10 april 2025.

De 1^e Burap 2025 laat een verwacht begrotingssaldo 2025 zien van € 1.392.000 negatief. De schommelingen in de begrotingssaldi van de gemeente blijven ook de komende jaren onverminderd aanwezig.

De PPN 2026 – 2029 is een momentopname met de kennis die nu aanwezig is. Tot aan de begroting zullen diverse factoren invloed hebben op het saldo zoals gepresenteerd in deze PPN 2026 – 2029. Denk hierbij aan de Meicirculaire en het begrotingsakkoord. Wij zullen uw raad dan ook op de hoogte blijven houden van veranderingen, zodat uw raad haar kader stellende rol kan blijven uitvoeren.

Coalitieakkoord

De coalitiepartijen sloten het coalitieakkoord "Samen werken aan een nog beter Bergeijk" voor de periode 2022 - 2026. De coalitie streeft naar

een leefbaar Bergeijk voor iedereen met doelen op de thema's 'Samen leven in levendige kernen', 'Toekomstbestendige omgeving' en 'Ondernemende en betrokken gemeente'.

Externe ontwikkelingen

Naast de zaken die in het coalitieakkoord zijn opgenomen, zijn er vele externe ontwikkelingen. Belangrijk om hierin te noemen zijn de Ontwikkelstrategie De Kempen en ontwikkelingen op het gebied van Jeugd/WMO.

A. Ontwikkelstrategie De Kempen

Bergeijk maakt deel uit van een regio die een bijzondere ontwikkeling doormaakt. De hightechindustrie en hoogwaardige maakindustrie groeien snel. De regio groeit daardoor tot 2040 naar verwachting met 100.000 woningen. De gemeente Bergeijk heeft hierdoor een grote opgave: 3.000 nieuwe woningen bouwen voor 2040. Daarbij horen ook de infrastructuur, bedrijventerreinen en voorzieningen.

B. Maatschappelijke dienstverlening

De kosten bij maatschappelijke dienstverlening nemen fors toe. Enerzijds is er sprake van toenemende vergrijzing, waardoor meer mensen gebruik van de WMO voorzieningen. Anderzijds zien wij een toename in het gebruik van de jeugdzorg en de bijbehorende kosten. Dit is een landelijke tendens.

2. Financiële kaders begroting

Algemeen

Het algemene uitgangspunt is een sluitende begroting. Wettelijk gezien hoeft alleen het 1^e begrotingsjaar structureel sluitend te zijn. Wanneer dit niet het geval is, moet de begroting meerjarig (laatste jaarschijf) structureel sluitend zijn. Wij streven naar het aanbieden van een begroting die tenminste in het begrotingsjaar 2026 structureel sluitend is.

Aandachtspunten toezichthouder

Jaarlijks brengt de Provincie een begrotingscirculaire uit met daarin een aantal specifieke onderwerpen, die als aanvulling gelden op het Gemeenschappelijk financieel toezichtkader 2020 (verder: 'GTK'). De belangrijkste onderdelen uit de begrotingscirculaire zijn:

- Een nieuwe notitie grondbeleid vanuit Besluit Begroting en Verantwoording (verder: 'BBV');
- Actualisatie notitie incidentele-structurele baten en lasten;
- Actualisatie Kadernota rechtmatigheid;
- Eigen bijdrage WMO uitgesteld;
- Eventuele bezuinigingen voortkomend uit de lagere inkomsten uit de algemene uitkering in 2026 dienen concreet toegelicht te worden;

- Indien een gemeente een begrotingstekort heeft (maar wel een positief structureel en reëel evenwicht), dient in het raadsbesluit te worden opgenomen hoe het tekort in het begrotingsjaar wordt gedekt: Ofwel er dient expliciet besloten te worden hoe een begrotingstekort wordt gedekt (bijvoorbeeld door inzet van de algemene reserve);
- De begroting van een gemeenschappelijke regeling is leidend bij het opstellen van de eigen begroting en bijbehorende cijfers.

Circulaires gemeentefonds

De September- en Decembircirculaire uit het jaar 2024 zijn verwerkt in de financiële prognose van deze PPN. Gelet op de tijdsperiode van behandeling is het niet mogelijk om de uitkomsten van de Meicirculaire 2025 op te nemen in deze PPN. Na het uitbrengen van de Meicirculaire zullen wij de effecten in beeld brengen en de raad hierover middels een raadsinformatiebrief informeren. De PPN 2026 – 2029 met als aanvulling de Meicirculaire vormt de basis voor het opstellen van de Begroting 2026 – 2029.

Uniforme verdeling in taakvelden

De begroting wordt ingedeeld in de volgende taakvelden:

Taakvelden

0. Bestuur en ondersteuning	5. Sport, cultuur en recreatie
1. Veiligheid	6. Sociaal domein
2. Verkeer en vervoer	7. Volksgezondheid en milieu
3. Economie	8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
4. Onderwijs	

Tabel 1 Taakvelden

Paragrafen

Het BBV schrijft voor gemeenten een achttal verplichte paragrafen voor. Daarnaast kunnen gemeenten desgewenst eigen paragrafen toevoegen. Vanaf het begrotingsjaar 2019 is een paragraaf Klimaat en Duurzaamheid opgenomen in de begroting van gemeente Bergeijk. Deze paragraaf wordt de komende jaren gehandhaafd, omdat het klimaat in de nadrukkelijke belangstelling van alle fracties staat. Aangezien maatregelen op het gebied van klimaat door alle taakvelden heen lopen, monitoren wij dit door middel van een aparte paragraaf.

Uniforme set beleidsindicatoren

De set van verplichte beleidsindicatoren is constant in beweging. In de Begroting 2026-2029 nemen wij de beleidsindicatoren op conform de op

dat moment meest actuele set indicatoren. De set beleidsindicatoren en bijbehorende gegevens is terug te vinden op de website Waarstaatjegemeente.nl via de tegel 'Besluit Begroting en Verantwoording'.

Hier vindt u onder andere:

- Een uitgebreide toelichting op de indicatoren en
- indicatoren van andere gemeenten waarmee een vergelijking gemaakt kan worden met de eigen gemeente.

Rentelasten

De omslagrente voor rentetoerekening is op basis van deze PPN bepaald op 1%. De omslagrente is ook van toepassing op de rentetoerekening aan de grondexploitaties. Over het eigen vermogen wordt geen rente meer berekend.

Dit is conform de aanbevelingen uit de Notitie rente 2023 van de Commissie BBV.

Voor het opstellen van de Begroting 2026 – 2029 wordt de omslagrente nogmaals berekend en opgenomen in de paragraaf Financiering. De Commissie BBV doet geen uitspraken over de wijze waarop gemeenten hun tarieven (met name riool- en afvalstoffenheffing) dienen te berekenen. Fiscaal juridisch gezien is het toegestaan om een redelijk deel van de rentelasten mee te nemen in de kostenopstelling die ten grondslag ligt aan de tariefberekening. Wat een individuele gemeente redelijk vindt, dient vervolgens wel volgens BBV artikel 10 lid c gemotiveerd te worden toegelicht in de paragraaf Lokale heffingen, waarin de beleidsuitgangspunten moeten worden toegelicht. Wij houden bij het berekenen van de heffingen rekening met de omslagrente.

Beleidsuitgangspunten Financiële verordening Overhead en toerekening apparaatskosten

Voor de berekening van kostendeckende tarieven en de grondexploitatie hanteren wij een verdeelsleutel voor het toerekenen van de overheadkosten. Deze wordt als volgt bepaald: doorbelaste loonkosten gedeeld door de totale loonkosten vermenigvuldigd met de totale

overheadkosten. De directe kosten worden direct verantwoord op het betreffende taakveld.

Waardering en afschrijving vaste activa

De afschrijvingen op investeringen vinden plaats conform de vigerende Financiële verordening van de gemeente Bergeijk.

Om de administratieve lasten te beperken, is een ondergrens ingebouwd voor activering. Voor investeringen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte is deze vastgesteld op € 25.000.

Onvoorzien

In de Begroting 2026 wordt hiervoor € 25.000 geraamd. Dit budget is niet gelabeld aan programma's. Het college heeft het mandaat tot het doen van uitgaven tot € 20.000 per keer.

Reserves en voorzieningen

Stortingen in voorzieningen en toevoegingen aan reserves (evenals onttrekkingen uit reserves) vinden plaats conform de vastgestelde uitgangspunten zoals vermeld in de vigerende nota reserves en voorzieningen. Indien er vastgestelde beheerplannen zijn (inclusief het bij de beheerplannen behorende kwaliteitsniveau), worden de stortingen in de voorzieningen hierop gebaseerd.

Algemene lastenontwikkeling

Loonontwikkeling

In de Meicirculaire wordt jaarlijks als onderdeel van de verwachte overheidsconsumptie bepaald wat de ingeschatte stijgingen van de lonen en salarissen zijn. Dit is gebaseerd op het Centraal Economisch Plan (verder: 'CEP'). In het CEP 2025 zit de eerste doorkijk naar 2026. De maatstaf die we hanteren wordt ook bij de belangrijkste verbonden partijen gehanteerd. Dit is

de maatstaf 'Loonvoet sector overheid'. Ten opzichte van de loonontwikkeling die wij reeds voorzien hadden in onze meerjarenbegroting fluctueert deze. Het percentage komt overeen met het CAO voorstel voor de jaren 2025 – 2026, de verdeling is afwijkend. De volgende percentages worden gehanteerd:

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Raming begroting 2025	4,40%	3,80%	4,80%	4,00%
Loonvoet sector overheid CEP 2025	2,00%	5,10%	4,20%	4,50%
Bijstelling begroting 2026 - 2029	-2,40%	1,30%	-0,60%	0,50%

Tabel 2 Loonvoet sector overheid

Een negatief percentage in bovenstaande tabel betekent dus dat indexatie opgenomen in de begroting, hoger is dan de indexatie die op dit

moment wordt voorzien. De indexatie wordt in dit geval naar beneden bijgesteld.

Prijsontwikkeling

Voor de begroting en de meerjarenplanning geldt in principe de nullijn. Dit betekent dat de budgetten niet standaard verhoogd worden. Hierop zijn enkele uitzonderingen, te weten:

- Wettelijke tarieven (bijvoorbeeld leges paspoorten);
- Contractueel overeengekomen indexeringen;
- Prijzen van dienstverlening door derden (bijvoorbeeld verzekeringspremies) en

- overige onvermijdelijke kostenstijgingen als gevolg van marktwerking en inflatie. Hiervoor geldt het algemene percentage.

Wij werken met een stelpost loon-prijsstijging. De hoogte ervan is gebaseerd op de beïnvloedbare uitgavenbudgetten in de begroting.

Voor de algemene prijsontwikkeling in deze PPN baseren wij de gegevens op de in het CEP opgenomen prijs netto materiële

overheidsconsumptie (verder: 'IMOC'). In het CEP is daarvoor de volgende basis gehanteerd:

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Raming begroting 2025	2,20%	2,20%	2,20%	2,20%
IMOC	2,10%	2,20%	2,20%	2,30%
Bijstelling begroting 2026 - 2029	-0,10%	0,00%	0,00%	0,10%

Tabel 3 Prijsontwikkeling IMOC

Algemene ontwikkeling baten

Algemene uitkering

De raming van de algemene uitkering in de Begroting wordt gebaseerd op de door het Rijk verstrekte gegevens in de Meicirculaire 2025. De Meicirculaire is de meest actuele raming. De Septembercirculaire 2025 volgt pas na het opstellen van de Begroting. Eventuele significante wijzigingen als gevolg van deze circulaire worden via een separate raadsinformatiebrief inzichtelijk gemaakt. Voor de meerjarenplanning is uitgegaan van lopende prijzen (dus inclusief inflatie).

Indexering baten

Het Rijk compenseert gemeenten voor kostenstijgingen als gevolg van prijsontwikkeling en loonontwikkeling. Dit doet ze door bijstelling in de algemene uitkering conform bovenstaande cijfers. Dit is echter niet voldoende om alle stijgende lasten die uit loon- en prijsontwikkeling voortkomen te compenseren. De gemeente heft daarom belastingen en heffingen. Deze stellen wij jaarlijks bij.

Net als bij de verbonden partijen hanteren wij een gewogen indexering. Gemiddeld genomen komen de verbonden partijen uit op gewogen indexering die gebaseerd zijn op een verhouding van 1/3 prijsontwikkeling en 2/3 loonontwikkeling. Dit is ook bij de gemeente een reële verhouding. Hiermee is er sprake van uniforme uitgangspunten. Gebaseerd op dit uitgangspunt komen wij daarmee op een indexering van 2,03% in 2026.

Dit percentage rekenen wij over alle inkomsten (bijvoorbeeld Onroerende Zaken Belasting (verder: 'OZB'), leges, huurinkomsten), behalve wanneer daar specifieke afspraken onder liggen of er wettelijke regels gevolgd moeten worden, te weten:

- Voor riool- en afvalstoffenheffing worden kostendekkende tarieven gehanteerd;
- Leges die van rijkswege gemaximeerd zijn (b.v. paspoorten en rijbewijzen);
- De leges binnen een titel mogen maximaal kostendekkend zijn;
- Het tarief voor de toeristenbelasting bedraagt 3,11% van de omzet. Dit betekent als de omzet stijgt, de toeristenbelasting automatisch meegroeit;

- Pachten en erfpachten worden bepaald op grond van de 'Nota erfpachtbeleid 2012' en 'Nota Pachtbeleid 2007' en
- lopende contracten en daarin opgenomen indexeringen worden gerespecteerd.

Grondtransacties pachtgronden

In het verleden zijn afspraken gemaakt met de Provincie over het structureel opnemen van inkomsten uit grondverkoop. Voor de jaren 2026 (€ 200.000) en 2027 (€ 100.000) zijn nog inkomsten geraamd. Daarna vervalt deze afspraak en zullen grondverkoop als incidentele boekwinst worden opgenomen. Voor de jaren 2026 en 2027 zal dit gebeuren wanneer de verkoopwaarde de geraamde waarde overschrijdt.

Grondexploitaties

Bij de opstelling van de calculaties van de grondexploitaties wordt uitgegaan van de een aantal parameters. Deze parameters worden conform de grondnota bij de jaarrekening en begroting geactualiseerd:

- Rentelasten op basis van de omslagrente 1%;
- Disconteringsvoet 2% (verplicht);
- Kostenstijging 2%;
- Opbrengstenstijging 2%.

Bij de opstelling van de begroting wordt op basis van geactualiseerde cijfers bezien of het rente omslagpercentage toe te rekenen rente gehandhaafd kan blijven op 1%. De disconteringsvoet van 2% is gebaseerd op het streven van de EU om de inflatie rond dit percentage te laten uitkomen. In die lijn stellen wij voor om in de calculaties zowel de kosten als opbrengsten met dit percentage te laten stijgen. Hierbij respecteren wij eerder gesloten overeenkomsten. Met deze kosten- en opbrengstenstijging volgen wij de marktontwikkelingen van dit moment. In de calculaties gaan wij ervan uit dat de inkomsten maximaal vijf (5) jaar geïndexeerd worden. Dit conform eerder vastgestelde besluitvorming.

Verbonden partijen

De mutaties worden verwerkt in de Begroting 2026-2029.

Overig

Voor het begrotingsjaar en de meerjarenplanning gaan wij uit van de hoogte van het aantal woningen en inwoners per 1 januari 2025. Omdat de realisatie van de geplande woningbouw een hoge mate van onzekerheid kent, worden woningbouwprognoses niet meegenomen.

Dit is geheel in overeenstemming met het voorzichtigheidsprincipe en de algemene regels van verantwoording: lasten nemen zodra zij voorzien zijn en baten nemen zodra zij gerealiseerd zijn.

3. Financiële positie

De financiële positie van gemeente Bergeijk is medebepalend voor de keuzes en prioriteiten die de raad kan stellen.

Het financieel meerjarenperspectief

Om een goed beeld te krijgen in de mogelijkheden wordt allereerst het financiële perspectief voor de jaren 2026-2029 bepaald. Dit is als volgt tot stand gekomen:

- Startpositie is de geamendeerde programmabegroting 2025, vastgesteld op 7 november 2024 en de begrotingswijzigingen tot en met 10 april 2025;
- De jaarschijf 2029 is toegevoegd;
- De financiële kaders conform hoofdstuk 2;
- De mutaties van de algemene uitkering volgens de September- en Decembercirculaire 2024

- De meerjarige mutaties uit de op 26 juni 2025 geagendeerde vast te stellen 1^e Burap 2025.
- De meicirculaire is nog niet verwerkt in het genoemde saldo;
- Indien de begroting niet sluitend is kan de algemene reserve voor € 1,7 miljoen worden ingezet, als structurele dekking (op basis van de jaarstukken 2024).

Wanneer alle voorstellen uit hoofdstuk 4 'Financieel overzicht beleidsitems' van deze PPN verwerkt worden, geeft dat onderstaand begrotingsbeeld. Dit is uitgesplitst in een structureel en een incidenteel beeld.

Structureel begrotingssaldo	Bedragen x € 1.000			
	2026	2027	2028	2029
Stand begroting 2025 na wijzigingen t/m april 2025	-575	304	827	813
Mutaties PPN 2026 - 2029	-467	-21	-226	795
Totaal structureel begrotingssaldo	-1.042	282	601	1.609

Tabel 4 Structureel begrotingssaldo

Incidenteel begrotingssaldo	Bedragen x € 1.000			
	2026	2027	2028	2029
Stand begroting 2025 na wijzigingen t/m april 2025	-82	-810	-260	-260
Mutaties PPN 2026 - 2029	-856	-8	50	50
Totaal incidenteel begrotingssaldo	-938	-817	-210	-210

Tabel 5 Incidenteel begrotingssaldo

Totaal begroting	Bedragen x € 1.000			
	2026	2027	2028	2029
Stand begroting 2025 na wijzigingen t/m april 2025	-657	-506	568	554
Mutaties PPN 2026 - 2029	-1.323	-29	-176	845
Totaal saldo na PPN 2026-2029	-1.980	-535	391	1.399

Tabel 6 Totaal begrotingssaldo

Ontwikkelingen reserves en voorzieningen

De financiële positie van de gemeente wordt mede bepaald door de inzichten in de positie van de reserves en voorzieningen gedurende de looptijd van de PPN 2026-2029. De reservepositie wordt veelal beïnvloed door de verwachte toevoegingen vanuit de resultaten van de grondexploitaties. Van belang hierbij is het moment dat die middelen ook daadwerkelijk beschikbaar komen. Dit omdat zonder die zekerheid voorgenomen beleidsvoornemens mogelijk in gevaar komen. Adequate inschattingen, met de nodige waarborgen, zijn daarom van groot belang. Het meest actuele overzicht van de reserves en voorzieningen is te vinden in de Jaarstukken 2024.

Bergeijk is een financieel gezonde gemeente en het is van belang dit ook zo te houden. Er is een buffer in de vorm van reserves, welke nodig is om tegenvallers in projecten op te kunnen vangen. Daarnaast zijn de inkomsten uit het gemeentefonds onzeker.

Bij de actualisatie van de grondexploitaties zijn de parameters waarop de calculaties worden berekend op actualiteit beoordeeld en is gekeken naar de inschattingen van de fasering. Mogelijk heeft dit negatieve effecten op de grondexploitaties en daarmee op toekomstige winsten en verliezen.

Winstneming bij grondexploitaties

Bij grondexploitaties moet tussentijds winst worden genomen volgens de zogenaamde percentage of completion-methode (POC-methode). Dit houdt in dat er winst wordt genomen op basis van de gerealiseerde uitgaven en inkomsten afgezet tegen de volledige uitgaven en inkomsten van een plan. In de Jaarstukken 2024 zijn de prognoses volledig geactualiseerd. Daarbij zijn eventuele winsten genomen en verliezen voorzien.. Bij het opstellen van de Begroting worden calculaties en daarmee de verwachte resultaten opnieuw geactualiseerd.

Ratio weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden waarover de gemeente de beschikking heeft/kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken.

Met ingang van de Begroting 2025-2028, wordt de weerstandscapaciteit uitgedrukt in twee (2) delen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Het eerste deel betreft de weerstandscapaciteit van het vermogen, ook wel incidentele weerstandscapaciteit genoemd. Deze weerstandscapaciteit kan slechts eenmalig worden ingezet om tegenvallers op te vangen.

Het tweede deel is de weerstandscapaciteit van de exploitatie, ook wel de structurele weerstandscapaciteit genoemd. Deze capaciteit kan permanent worden ingezet om tegenvallers op te vangen. De belangrijkste componenten

hiervan zijn voor gemeente Bergeijk de post (structureel) onvoorzien, de onbenutte belastingcapaciteit en de structurele begrotingsruimte.

Elk jaar vindt twee (2) keer een actualisatie van de inventarisatie van de risico's plaats. Dit doen wij bij de opstelling van de jaarstukken en de programmabegroting. In de PPN wordt daarom hetzelfde overzicht opgenomen als in de jaarstukken. De doorrekening naar volgende jaren is daarop dan ook geactualiseerd.

Het risicoprofiel is bij de Jaarstukken 2024 bepaald op € 2,15 miljoen. In de tabel is een doorkijk gegeven naar de ontwikkeling van de risico's.

Bedragen x € 1.000								
Omschrijving risico	Incidenteel/ structureel	Jaarstukken 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	
Algemene uitkering	S	700	674	701	727	727	727	727
Jeugdhulp	S	150	150	150	150	150	150	150
Sanering bodemverontreiniging	I	750	750	750	750	750	750	750
Nadeelcompensatie actualisering bestemmingsplannen	I	100	100	100	100	100	100	100
Toeristenbelasting	S	78	65	65	65	65	65	65
Wachtgeld	I	74	74	74	74	74	74	74
Informatiebeveiliging, datalekken en cyberaanvallen	I	300	300	300	300	300	300	300
		2.152	2.113	2.140	2.166	2.166	2.166	2.166

Tabel 7 Risico's

Voor een toelichting verwijzen wij u naar de risicoparagraaf van de Jaarstukken 2024.

4. Financieel overzicht beleidsitems

Overzicht exploitatiebaten en –lasten

In dit overzicht staan de onderwerpen met financiële mutaties ten aanzien van het bestaand beleid (verder: 'BB') en nieuw beleid (verder: 'NB').

ID PPN	Omschrijving	Structureel / Incidenteel	2026	2027	2028	2029
BB00	Saldo begroting 2025 primitief structureel zonder reservemutaties	s	-1.199.031	-560.829	-37.101	-51.094
	Saldo begroting 2025 primitief incidenteel zonder reservemutaties	i	85.698	-700.000	-150.000	-150.000
	Saldo begroting 2025 primitief structurele reservemutaties	s	517.081	517.081	517.081	517.081
	Saldo begroting 2025 primitief incidentele reservemutaties	i	-198.698	100.000	100.000	100.000
	Opheffen DR onderwijshuisvesting	s	-7.581	-7.581	-7.581	-7.581
	Opheffen DR nulplusmaatregelen N69	s	-4.033	-4.033	-4.033	-4.033
	Opheffen DR fietsambitie 2020	s	-3.500	-3.500	-3.500	-3.500
	Opheffen DR nulplusmaatregelen N69 Westerhoven	s	-11.467	-11.467	-11.467	-11.467
	Opheffen DR fietspad Rythoviusdreef	s	-3.333	-3.333	-3.333	-3.333
	Opheffen DR Diepveldenweg Eersel-Bergeijk	s	-13.333	-13.333	-13.333	-13.333
	Aframen DR uitvoering centrumplan Hof	s	-405	-405	-405	-405
	Opheffen DR fietsambitie 2023	s	-26.667	-26.667	-26.667	-26.667
	Opheffen DR herinrichting park de Ploeg	s	-6.666	-6.666	-6.666	-6.666
	Opheffen DR bewegen, ontmoeten en spelen	s	-27.500	-27.500	-27.500	-27.500
	Opheffen DR speelnatuur en ontmoetplek	s	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
	Bijstellen onttrekking DR kattendans	s	200.767	200.767	200.767	200.767
	Bijstellen onttrekking DR brandweerkazerne	s	3.181	3.181	3.181	3.181
	Bijstellen onttrekking DR Gemeentehuis	s	44.339	44.339	44.339	44.339
Totaal BB00			-657.148	-505.946	567.782	553.789
			-657.148	-505.946	567.782	553.789
BB	Kredietbijstelling BURAP	s	-20.325	-20.325	-20.325	-20.325
	Kredietbijstelling PPN	s		-16.417	-16.417	-16.417
Totaal BB			-20.325	-36.742	-36.742	-36.742
BB01	Bijstelling Algemene uitkering op basis van septembercirculaire	s	129.647	320.206	292.370	278.292
	Bijstelling Algemene uitkering op basis van decembercirculaire	s	119.820	175.846	231.829	281.338
	Bijstelling openen boekjaar 2029	s	0	0	0	1.397.973
Totaal BB01			249.467	496.052	524.199	1.957.603
BB02	Bijstelling stelpost loon- en prijscompensatie op basis PPN 2026 - 2029	s	-798.013	-213.487	-66.566	-601.651
Totaal BB02			-798.013	-213.487	-66.566	-601.651
BB03	Bijstelling OZB perspectievennota 2026-2029	s	50.752	60.751	68.163	255.475
Totaal BB03			50.752	60.751	68.163	255.475
BB04	Bijstelling verzekeringen	s	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
	Dekking bijstelling verzekering uit stelpost	s	30.000	30.000	30.000	30.000
Totaal BB04			0	0	0	0
BB05	Bijstelling energielasten contract 2024	s	-160.332	-160.332	-160.332	-160.332
	Dekking bijstelling energielasten uit stelpost	s	160.332	160.332	160.332	160.332
Totaal BB05			0	0	0	0
BB06	Dierenbescherming	s	-27.500	-27.500	-27.500	-27.500
	Inzet stelpost Loon- prijscompensatie	s	27.500	27.500	27.500	27.500
Totaal BB06			0	0	0	0
BB07	Bouwgrondexploitaties algemeen/ voorbereidingskrediet NIEGG	i	-350.000			
Totaal BB07			-350.000			
BB08	Aframen onderhoudskosten software	s	25.000	25.000	25.000	25.000
Totaal BB08			25.000	25.000	25.000	25.000
BB09	Bijstelling huurinkomsten	s	-68.000	-68.000	-78.603	0
Totaal BB09			-68.000	-68.000	-78.603	0
BB10	Tijdelijke huisvesting Regenboog	i	-328.000			
Totaal BB10			-328.000			
BB11	Ophoging budget onderhoud zandwegen	s	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
Totaal BB11			-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
BB12	Herstelmiddelen Bibliotheek in aanloop naar Zorgplicht	s	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Totaal BB12			-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
BB13	Uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie 2026-2029	s		-42.000	-42.000	-42.000
Totaal BB13				-42.000	-42.000	-42.000
BB14	Aframen budget omgevingsplannen	i			50.000	50.000
Totaal BB14					50.000	50.000
BB15	Bijstellen gemeentelijke bijdrage KempenPlus	s	390.768	317.550	259.012	223.884
Totaal BB15			390.768	317.550	259.012	223.884
BB16	KempenPlus: lasten PW-I	s	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
	KempenPlus: lasten LKS	s	-170.000	-170.000	-170.000	-170.000
	KempenPlus: lasten beschut werk	s	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000
	KempenPlus: lasten IOAW	s	27.000	27.000	27.000	27.000
	KempenPlus: lasten IOAZ	s	-33.000	-33.000	-33.000	-33.000
	KempenPlus: leefgeld Oekraïners	s	225.000	0	0	0
	KempenPlus: Bijzondere bijstand	s	-36.000	-36.000	-36.000	-36.000
	KempenPlus: Participatieregeling 18+	s	3.200	3.200	3.200	3.200
	Participatie: Re-integratie	s	-32.000	-32.000	-32.000	-32.000
	Inzet stelpost loon/prijs 50% KempenPlus	s	42.900	155.400	155.400	155.400
Totaal BB16			-42.900	-155.400	-155.400	-155.400
BB17	Bijstelling MD Meerjarig	s	-1.168.408	-976.408	-976.408	-976.408
	Inzet stelpost LP voor MD	s	584.000	488.000	488.000	488.000
Totaal BB17			-584.408	-488.408	-488.408	-488.408
BB18	Bereikbaarheidsfonds bijdrage HUBs	s	-21.639	-21.639	-21.639	-21.639
	Onttrekking Bestemmingsreserve	s	21.639	21.639	21.639	21.639
Totaal BB18			0	0	0	0
BB19	Regionaal project STORM	s	-10.310	-20.620	-20.620	-20.620
Totaal BB19			-10.310	-20.620	-20.620	-20.620
BB20	Instandhoudingssubsidies (SIM)	s	24.080	24.080	24.080	24.080
Totaal BB20			24.080	24.080	24.080	24.080
BB21	Subsidie afkoppelen hemelwater	s	31.000	31.000	0	0
	Afkoppelen hemelwater	s	-31.000	-31.000	0	0
	Subsidie Inwoners aan zet	s	8.662	0	0	0
	Deelname inwoners aan zet	s	-8.662	0	0	0
Totaal BB21			0	0	0	0
BB22	Brede SPUK: Verlagen uitkering Lokaal sportakkoord	s	-2.596			
	Verlagen uitkering Brede regeling combinatiefuncties (Coördinator sport en preventie)	s	-18.500	-18.500	-18.500	-18.500
	Corrigeren labeling Brede SPUK uitkering	s	-54.674	-54.674	-54.674	-54.674
Totaal BB22			-75.770	-73.174	-73.174	-73.174
BB23	Subsidie Aquinohuis	s	-20.837	-24.785	-28.832	-32.980
	Inzet stelpost Loon- prijscompensatie	s	20.837	24.785	28.832	32.980
Totaal BB23			0	0	0	0

ID PPN	Omschrijving	Structureel / Incidenteel	2026	2027	2028	2029
BB24	Coordinator Kempenbranie	s	-16.000	-16.000	-16.000	-16.000
	Dekking coordinator Kempenbranie SPUK	s	16.000			
Totaal BB24			0	-16.000	-16.000	-16.000
BB25	Beleidskader maatschappelijke ondersteuning	i	-40.000			
Totaal BB25			-40.000			
BB26	Grondkering vijver Terlo	s		-75.000		
Totaal BB26				-75.000		
BB27	BORA IV Indexering	s	-101.789	-101.995	-101.824	-100.965
	Dekking indexering uit stelpost	s	101.789	101.995	101.824	100.965
	Areaaluitbereiding BORA IV	s	-29.034	-29.034	-29.034	-29.034
	TUOB	s	-2.340	-2.340	-2.340	-2.340
Totaal BB27			-31.374	-31.374	-31.374	-31.374
BB30	Bijstelling kapitaallasten	s	637.989	500.950	107.533	0
Totaal BB30			637.989	500.950	107.533	0
BBOV	Beëindiging subsidie Jong Nederland	s	445	445	445	445
	Herstel correctie Verkeersinfrastructuur	s	-4.600	-4.600	-4.600	-4.600
	Bijstelling subsidie Cultuurhuis Bergeijk	s	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
	Bijstelling bijdrage provincie Cultuureducatie met kwaliteit	s	1.620	1.620	1.620	1.620
	Pilot logopedische screening	i	-8.000	-8.000	0	0
	Pilot logopedische screening dekking uit Brede SPUK	i	8.000			
	Adviespunt Social Return (ASR)	s	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
	Bijstelling budget onderhoud kunstwerken	s	-1.600	-1.600	-1.600	-1.600
	Uniformeren bijdrage voor intocht Sinterklaas	s	-3.750	-3.750	-3.750	-3.750
	Uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie	s	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
	Sluiting Tussenvoorziening Buitenjan Regio	s	11.145			
	Bijstelling subsidie buurtsportcoaches Bergeijk Active	s	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
	Beheer Akkervogelpercelen	s	15.500	15.500	15.500	15.500
	Bebording aanschaf en plaatsing	i	7.500	0	0	0
	Minder pacht inkomsten	s	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
	Ongediertebestrijding	s	-20.500	-20.500	-20.500	-20.500
	Indexering Individuele Inkomensloeslag	s	-9.000	-9.000	-9.000	-9.000
Totaal BBOV			-39.240	-65.885	-57.885	-57.885
			-1.150.284	-1.707	-148.785	872.788
NB01	Ruimtelijke ontwikkeling	i	-100.000			
Totaal NB01			-100.000			
NB02	Bindingsactiviteit groep 8	s	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500
Totaal NB02			-5.500	-5.500	-5.500	-5.500
NB07	Maatregelen bosbeheerplan	i	-45.000			
Totaal NB07			-45.000			
NB09	Installatieverantwoordelijkheid elektrotechnische bedrijfsvoering	s	-22.000	-22.000	-22.000	-22.000
Totaal NB09			-22.000	-22.000	-22.000	-22.000
			-172.500	-27.500	-27.500	-27.500
			-1.979.932	-535.153	391.497	1.399.077

Tabel 8 Bijstellingen PPN 2026 - 2029 onderverdeeld naar bestaand en nieuw beleid

Overzicht investeringen PPN 2026-2029

In de Begroting 2025-2028 is een aantal investeringen opgenomen voor de jaarschijven 2026-2029. Om een totaaloverzicht van de investeringen 2026-2029 te hebben, zijn deze daarom in beeld gebracht. Dit naast de investeringen die uit de PPN volgen. De licht geel gemarkeerde investeringen vloeien voort uit de voorliggende PPN. De bruto-investeringen zijn in

beeld gebracht met daarnaast een overzicht van eventuele bijdragen van derden/subsidies/andere dekkingsbronnen. Het gaat hierbij enkel om nieuw te vormen kredieten. Daarom is bijvoorbeeld het krediet van het Kindcentrum-Oost niet apart opgenomen in deze PPN. Bij de Begroting wordt het volledige overzicht van alle kredieten gepresenteerd.

Omschrijving bedragen x €1.000	Looptijd	Bruto investeringsjaar				Bijdragen/ subsidies/bijdrage door derden			
		2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
Taakveld 0 Bestuur en ondersteuning									
Werkmaterieel: bedrijfswagens buitendienst	10			80.000					
Werkmaterieel: "bedrijfswagens BOA's en E-bikes	10			40.000					
Vervangen en moderniseren liften gemeentehuis	15	120.000							
Taakveld 2 Verkeer en vervoer									
Fietsambitie Borkelsedijk	50			950.000					
Focus: Den Belleman e.o.	30	375.000							
Focus: Herinrichting van Beverwijkstraat - Nieuwstraat	30	160.000		1.783.000					
Focus: Herinrichting Voorderstraat - Willibrordusstraat	30	70.000		542.500					
Herinrichting Bernhardstraat e.o.	30	500.000							
Herinrichting wijk van den Valgaetstraat e.o.	30		1.440.000						
Rehabilitatie Provinciale weg, Loveren (fietspaden)	30	1.350.000							
Rehabilitatie Hoge Berkt (tussenweg)	30		75.000						
Fietsverbinding Witrijt	50		240.000		2.160.000				
Herinrichting Breerijt: infrastructuur	30		95.000		400.000				
Taakveld 3 Economie									
Projectplan Stevert	30	2.117.000				1.992.000			
Vervanging beschoeiing visvijver Luyksgestel en wandelpad	20	85.000							
Taakveld 4 Onderwijs									
Renovatie BS De Beistervelden	30	6.085.000				1.685.000			
Taakveld 5 Sport, cultuur en recreatie									
Pumptrackbaan	10	150.000				75.000			
Laanbepanting Burgemeester Aartsiaan	20	105.000							
Bosomvorming	20	150.000	150.000	150.000	150.000	125.000	125.000	125.000	125.000
Vervangen wiekenkruizen 2 molens	30	200.000							
Taakveld 7 Volksgezondheid en milieu									
Focus: Den Belleman e.o. riolering	60	420.000							
Focus: Herinrichting Kleine Broekstraat / Industrieweg riolering	60			1.433.500					
Focus: Herinrichting van Beverwijkstraat - Nieuwstraat	60			799.100					
Herinrichting Bernhardstraat e.o. riool	60	970.000				165.000			
Herinrichting wijk van den Valgaetstraat e.o. riool	60		1.370.000						
Herinrichting Breerijt: riolering	60				500.000				
Hemelwaterbergingsgebied Borkelsedijk	60		450.000						
Riolering: Installatie luchtinblaasunits	15		120.000	120.000					
Riolering: Bijdrage regionale Kallisto-maatregelen	15		57.400						
Riolering: drukriolering bouwkundig	60	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000			
Riolering: drukriolering electromechanisch	15	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000			
Riolering: randvoorziening electromechanisch	15	30.000	30.000	30.000	30.000	22.450			
Riolering: rioolgemaal electromechanisch	15	55.000	55.000	55.000	55.000	55.000			
Riolering: rioolvervanging / verbetering vGRP	60	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000			
Eindtotaal		13.082.000	4.222.400	6.123.100	3.435.000	4.259.450	125.000	125.000	125.000

Tabel 9 Overzicht kredieten

Wat betekent het voorgaande voor het begrotingsbeeld?

Wanneer alle voorstellen uit hoofdstuk 4 van deze PPN verwerkt worden, geeft dat onderstaand

begrotingsbeeld. Dit is uitgesplitst naar een structureel en een incidenteel beeld. De Provincie toetst of de begroting structureel en materieel in evenwicht is.

Structureel begrotingssaldo	Bedragen x € 1.000			
	2026	2027	2028	2029
Stand begroting 2025 na wijzigingen t/m april 2025	-575	304	827	813
Mutaties PPN 2026 - 2029	-467	-21	-226	795
Totaal structureel begrotingssaldo	-1.042	282	601	1.609

Incidenteel begrotingssaldo	Bedragen x € 1.000			
	2026	2027	2028	2029
Stand begroting 2025 na wijzigingen t/m april 2025	-82	-810	-260	-260
Mutaties PPN 2026 - 2029	-856	-8	50	50
Totaal incidenteel begrotingssaldo	-938	-817	-210	-210

Totaal begroting	Bedragen x € 1.000			
	2026	2027	2028	2029
Stand begroting 2025 na wijzigingen t/m april 2025	-657	-506	568	554
Mutaties PPN 2026 - 2029	-1.323	-29	-176	845
Totaal saldo na PPN 2026-2029	-1.980	-535	391	1.399

Tabel 10 Begrotingssaldo

5. Toelichting beleidsitems

Bestaand beleid

BB0 Stand primitieve Begroting 2026-2029

De geamendeerde meerjarenbegroting 2025-2028 is de basis voor het opstellen van de PPN 2026-

2029. De jaarschrijf 2029 is toegevoegd.

Daarnaast is rekening gehouden met vastgestelde raadsbesluiten tot en met 10 april 2025.

Totaal begroting	Bedragen x € 1.000			
	2026	2027	2028	2029
Stand begroting 2025 na wijzigingen t/m april 2025	-657	-506	568	554

Tabel 10 Stand begrotingssaldo voor PPN 2025 - 2028

BB01 Algemene uitkering (€ 249.000 V, oplopend naar € 1.958.000 V)

De gevolgen van de September- en Decembercirculaire 2024 en de doorwerkingen daarvan op de uitgavenbudgetten zijn opgenomen

in deze PPN. De doorwerkingen zijn verantwoord onder de desbetreffende beleidsthema's.

Daarnaast is het jaar 2029 boekhoudkundig geopend en is de stand van de circulaire hierin verwerkt.

Omschrijving	Bedragen x € 1.000			
	2026	2027	2028	2029
Begroting gemeentefonds (conform Meircirculaire 2024)	35.799	37.095	38.346	38.346
Mutatie Meircirculaire openzetten boekjaar 2024	0	0	0	1.398
Mutaties Septembercirculaire 2024	130	320	292	278
Mutaties Decembercirculaire 2024	120	176	232	281
1. Totaal mutaties	249	496	524	1.958
Totaal gemeentefonds	36.048	37.591	38.870	40.304
Doorwerking Septembercirculaire 2024	-104	-4	-5	-8
2. Totaal doorwerking	-104	-4	-5	-8
Bijstelling (1 + 2)	145	492	520	1.949

Tabel 12 Bijstellingen op basis van de circulaires

BB02 Loon- en prijsontwikkeling (€ 798.000 N, aflopend naar € 602.000 N)

Voor loon- en prijsontwikkelingen is een stelpost in de begroting opgenomen. Deze stelpost kan gezien worden als budget om stijgingen in lonen en prijzen op te vangen bij externe partijen. De hoogte van deze post wordt bepaald op basis van inzichten van het Centraal Economisch Planbureau zoals uitgelegd in de paragraaf *Algemene lastenontwikkeling*. Voor 2026 is de stelpost volledig uitgeput. Om een volledig beeld te geven, is de storting voor 2026 verhoogd met alle indexeringen uit deze PPN. Nieuwe indexeringen komen na de PPN direct ten laste van het resultaat.

BB03 Baten OZB (€ 51.000 V, oplopend naar € 255.000 V)

Jaarlijks wordt bij de PPN de OZB herrekend aan de hand van de indexeringscijfers zoals opgenomen in paragraaf 2 van deze PPN. De indexering (2,03% in 2026) is lager ten opzichte van voorgaande jaren maar we stellen de verwachte inkomsten vanuit de OZB toch naar boven bij. Dit komt omdat we aan meer woningen OZB kunnen opleggen (areaaluitbereiding). Voor het berekenen van de extra baten is de aanslagoplegging 2025 als basis gebruikt.

BB04 Verzekeringen (€ 30.000 N, dekking uit stelpost loon- en prijscompensatie € 30.000 V)

De premies van de verzekeringen zijn gestegen. Daarom is een structurele bijstelling nodig van € 30.000. Voor 2026 en verder wordt dit gedekt uit de stelpost loon- en prijscompensatie.

BB05 Energie (€ 160.300 N, dekking uit stelpost loon- en prijscompensatie € 160.300 V)

Binnen diverse programma's worden kosten met betrekking tot energie geboekt. Ondanks dat het energieverbruik nagenoeg gelijk is gebleven, is de overschrijding veroorzaakt door de stijgende energieprijzen. Vanaf 1 januari 2024 is een nieuwe collectieve overeenkomst van kracht met aanzienlijk gestegen prijzen ten opzichte van eerdere jaren.

BB06 Dierenbescherming (€ 27.500 N, dekking uit stelpost loon- en prijscompensatie € 27.500 V)

De gemeente dient te voldoen aan haar wettelijke verplichting tot het opvangen en verzorgen van zwerfdieren. Samen met 15 andere gemeenten in de regio is deze taak neergelegd bij Stichting ROZE. Gezien het belang voor zwerfdieren en de efficiëntie om dit gezamenlijk ondergebracht te houden in één (1) stichting.

De totale kosten worden verdeeld over de deelnemende gemeenten op basis van het aantal inwoners. Door een stijging van kosten voor huisvesting, materiaal en personeel, in samenhang met een gegroeid inwonersaantal, is de bijdrage voor de gemeente ook hoger geworden.

BB07 Bijstellen budget voorbereiding Niet in Exploitatie genomen Gronden (€ 350.000 N)

De raad heeft bij de vaststelling van de Nota grondbeleid gekozen voor een meer actieve grondpolitiek. Dit betekent dat er ook meer kosten gemaakt moeten worden in de voorbereiding van nieuwe plannen. Voor 2026 gaat het om € 350.000 euro.

BB08 Afkomen onderhoudskosten software (€ 25.000 V)

De onderhoudskosten voor software worden steeds meer in gecentraliseerd en ondergebracht bij de GRSK. Daarom kan deze post structureel met een bedrag van € 25.000 worden verlaagd.

BB09 Bijstelling huurinkomsten Beistervelden (€ 68.000 N, oplopend tot € 79.000 N in 2028)

Voor Beistervelden is in het verleden rekening gehouden met structurele huurinkomsten, na afronding van de renovatie/uitbreiding. De uitbereiding is pas in 2028 gereed, waardoor de huurinkomsten van de kinderopvang ook niet gerealiseerd worden. Dit leidt tot een bijstelling voor de jaren 2026 tot en met 2028.

BB10 Tijdelijke huisvesting Basisschool de Regenboog (€ 328.000 N)

In de exploitatie is een bedrag geraamd voor de tijdelijke huisvesting van de Regenboog. Op basis van de voortgang van het Integraal Huisvestingsprogramma Primair Onderwijs (IHP) is het budget niet nodig voor 2025, maar zal de tijdelijke huisvesting nodig zijn in 2026.

BB11 Onderhoud zandwegen (€ 40.000 N)

Jaarlijks wordt een gedeelte van het areaal zandwegen onderhouden. Als gevolg van zeer natte herfst- en winterperiodes worden de zandwegen onder die omstandigheden kapot gereden met extra herstelrondes tot gevolg. Om in deze omstandigheden de zandwegen weer in orde te krijgen is extra onderhoudsbudget noodzakelijk. In 2021 is het Landbouwconvenant getekend, één'(1) van de afspraken hierbij is om de routes extra te onderhouden. Omdat het budget de laatste jaren steeds niet toereikend is, wordt verzocht het budget structureel op te hogen.

BB12 Verhoging subsidie Bibliotheek de Kempen naar aanleiding van de Zorgplicht (€ 100.000 N)

De Bibliotheek is een erg belangrijke culturele voorziening. Vanaf 2026 hebben wij een zorgplicht ten aanzien van het bibliotheekwerk en

dienen wij zorg te dragen voor een volwaardige bibliotheek in onze gemeente. De bibliotheek dient stevig gepositioneerd te worden onder andere op het gebied van openingstijden, activiteiten en collectie en is verplaatst van de huidige locatie op Hof 82 naar de Kattendans. Wij ontvangen in 2026 een decentralisatie-uitkering van € 100.000 om de nieuw opgebouwde bibliotheekcapaciteit voort te zetten en verder te verbeteren. Wij stellen daarom voor om vanaf 2027 het bedrag van € 100.000 structureel bij de huidige subsidie van de Bibliotheek te voegen. Op deze manier zorgen wij ervoor dat Bergeijk aan de zorgplicht ten aanzien van het bibliotheekwerk voldoet en dat de bibliotheek als voorziening goed gepositioneerd blijft op haar nieuwe locatie.

BB13 Uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie 2026-2029 (€ 42.000 N vanaf 2027)

De huidige visie op vrije tijdseconomie loopt tot en met 2025. Binnen de Kempensamenwerking wordt een herijking van de visie opgesteld met een bijbehorend uitvoeringsprogramma. Dit wordt inhoudelijk aan uw raad in september 2025 voorgelegd. De verwachting is dat jaarlijks € 42.000 benodigd is. Binnen de begroting is voor het jaar 2026 al dekking aanwezig.

BB14 Aframen budget omgevingsplannen (€ 50.000 V vanaf 2028)

In de Programmabegroting 2024 - 2027 zijn extra middelen aangevraagd voor de implementatie voor de omgevingswet. In een overgangperiode tot uiterlijk eind 2029 krijgen de gemeenten de tijd één of meerdere omgevingsplannen te maken ter vervanging van de huidige bestemmingsplannen die voldoen aan de nieuwe wet. Dit budget was incidenteel aangevraagd tot en met 2027, maar is vorig jaar per abuis in de begroting ook voor 2028 opgenomen. Deze middelen worden nu afgeraamd om aan te sluiten bij het oorspronkelijk aangevraagde budget. Hoewel het budget loopt tot en met 2027, vinden de werkzaamheden hierna ook doorgang.

BB15 Verdeelsleutel KempenPlus (€ 390.800 V, aflopend naar € 223.900 V)

KempenPlus werkt aan een efficiëntieslag in de bedrijfsvoering op basis van de toekomstverkenning en het rapport Berenschot. Daarnaast zijn gesprekken gevoerd over een nieuwe verdeelsleutel voor de bijdrage van de bedrijfsvoering kosten. Deze nieuwe verdeelsleutel levert een voordeel op voor de gemeente Bergeijk en is in afwachting van definitieve besluitvorming meegenomen in de PPN.

**BB16 Bijstelling programmakosten
KempenPlus (€ 85.800 N, oplopend tot
€ 310.800 N, dekking uit stelpost loon- en
prijscompensatie € 42.900 V oplopend tot
€ 155.400 V)**

BUIG

De hogere lasten worden veroorzaakt door verschillende factoren. Ten eerste is er een toename van het aantal uitkeringsgerechtigden, wat leidt tot een grotere financiële belasting. Daarnaast speelt het gebruik van Loonkostensubsidie (verder: 'LKS') en/of een beschutte werk indicatie een rol. Deze maatregelen zijn bedoeld om mensen met een arbeidsbeperking te ondersteunen bij het vinden en behouden van werk. Hoewel deze maatregelen positieve effecten hebben, brengen zij ook extra kosten met zich mee.

Leefgeld Oekraïners

De regeling Leefgeld Oekraïners is geldig tot 4 maart 2026. In de loop van 2025 komt er meer duidelijkheid of de tijdelijke bescherming wordt verlengd.

Bijzondere bijstand

Voor de leenbijstand worden € 36.000 extra lasten verwacht, voor de Collectieve Aanvullende Ziektekostenverzekering (CAZ) € 3.000 lasten minder. De beleidsregels Bijzondere Bijstand zijn door alle 5 colleges vastgesteld en per 1 maart 2024 ingegaan. De belangrijkste wijzigingen betreffen het herschrijven en leesbaar maken van de regeling, de hoogte van de bijdrage inrichtingskosten en de vergoeding van reiskosten voor deelname aan verplichte inburgeringsactiviteiten. De financiële consequenties van de nieuwe beleidsregels zijn beperkt.

Participatieregeling 18+

De beleidsregels voor de participatieregeling 18+ zijn per 1 januari 2024 verruimd om ervoor te zorgen dat de inwoner meer bestedingsvrijheid krijgt en hiermee het meedoen in de samenleving voor inwoners met een laag inkomen wordt bevorderd. De gemeenten hebben deze regeling zelf nog extra gepromoot in bijvoorbeeld kranten. Zodat dit onder de bewoners meer onder de aandacht kwam.

Participatie

Er zijn meer cliënten die intensieve begeleiding en trajecten nodig hebben om richting werk of onderwijs te bewegen, vooral jongeren en statushouders met taalachterstanden. Daarnaast leiden wetwijzigingen en de nieuwe inburgeringsverplichtingen tot hogere kosten voor ondersteuning, voorzieningen en coaching. Ook wordt verwacht dat meer gebruik wordt gemaakt van re-integratievoorzieningen zoals job coaching en werkplekaanpassingen.

Deze ontwikkelingen zorgen samen voor een stijging van de participatielasten.

Bedragen x € 1.000 (+ voordeel, - nadeel)	2026	2027	2028	2029
Participatiewet	-25	-25	-25	-25
Loonkostensubsidie	-170	-170	-170	-170
Beschut Werk	-45	-45	-45	-45
Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	27	27	27	27
Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	-33	-33	-33	-33
Leefgeld Oekraïners	225			
Bijzondere bijstand	-36	-36	-36	-36
Participatieregeling 18+	3	3	3	3
Participatiebudget	-32	-32	-32	-32
Totaal	-86	-311	-311	-311

Tabel 13 Bijstellingen Programmakosten KempensPlus

**BB17 Bijstelling kosten Maatschappelijke
Dienstverlening (€ 1.168.000 N in 2026, 2027 en
verder € 976.000 N; dekking uit stelpost loon-
en prijscompensatie
€ 584.000 V in 2026, 2027 en verder
€ 488.000 V)**

De kosten van Maatschappelijke Dienstverlening (MD) nemen fors toe in deze PPN. Er zal een analyse plaatsvinden om na te gaan waarom deze kostenstijging plaatsvindt en in hoeverre deze met het akkoord tussen VNG en Rijk gecompenseerd wordt.

WMO begeleiding

De toename in kosten is structureel, doordat de vergrijzing doorzet, complexere zorgvragen vaker voorkomen (inwoners met meervoudige problematiek doen vaker een beroep op de WMO, wat intensievere en duurdere vormen van ondersteuning vereist) en beleidswijzigingen, zoals de verschuiving van zorg naar de WMO ook door zal zetten.

WMO dagbesteding

De kosten lopen op door complexiteit van problematiek en intensiever zorggebruik.

WMO hulp bij huishouden

Gezien de huidige trends (vergrijzing, langer thuis blijven wonen) en beleidsontwikkelingen (uitstel invoering inkomensafhankelijke bijdrage) is het aannemelijk dat de vraag naar hulp bij het huishouden verder zal toenemen.

Vervoersvoorzieningen

Gezien de grotere vraag naar vervoersvoorzieningen en de toename in kosten van deze voorzieningen wordt er structureel bijgeraamd.

Woonvoorzieningen

Het aantal woningaanpassingen stijgt mede doordat senioren langer thuis blijven wonen en niet kunnen doorstromen naar een passend huis. Daarnaast worden woningaanpassingen steeds duurder.

Jeugdhulp Begeleiding en Behandeling

Het ligt niet in de lijn der verwachtingen dat de kosten voor Jeugdhulp Begeleiding en Behandeling de komende periode zullen afnemen.

Vandaar dat de lasten meerjarig worden verwerkt met indexering op kosten (5,71%) en volume (5,2%). Eind dit jaar is er vaststelling van het nieuwe meerjarig beleidskader Jeugdhulp. Begrenzing is een thema dat in dit kader wordt uitgewerkt. Daarnaast is er hopelijk vanuit het Rijk

ingezet op de inperking van de jeugdwet als onderdeel van de Hervormingsagenda. Het is nu nog niet aannemelijk dat de lasten dalen, uitgangspositie is het huidige kostenniveau te handhaven.

Bedragen x € 1.000 (+ voordeel, -/- nadeel)	2026	2027	2028	2029
WMO maatwerkvoorzieningen	20	20	20	20
WMO huishoudelijke hulp	8	198	198	198
WMO begeleiding	-235	-235	-235	-235
WMO dagbesteding	-140	-140	-140	-140
PGB WMO	-70	-70	-70	-70
Inkomensregelingen	10	12	12	12
Jeugdhulp begeleiding - behandeling - dagbesteding - zonder verblijf	-815	-815	-815	-815
Jeugdhulp pleegzorg - gezinsgericht - met verblijf	25	25	25	25
Jeugdhulp GGZ - crisis - LTA - gesloten plaatsing	40	40	40	40
Veilig thuis	-11	-11	-11	-11
Totaal	-1.168	-976	-976	-976
Dekking stelpost loon-prijs	584	488	488	488
Per saldo bij te stellen	-584	-488	-488	-488

Tabel 14 Bijstellingen MD onderverdeeld naar onderwerp

BB18 Bereikbaarheidsfonds bijdrage HUBS (€ 21.600 N, onttrekking reserve € 21.600 V)

In de raadsvergadering van 4 juli 2023 heeft de raad ingestemd met het raadsvoorstel 'KTM Randweg A2 + F67 De Kempenroute'. Met dit raadsbesluit heeft de raad de gemeentelijke bijdrage voor HUBS KTM-pakket vastgesteld. Met de beschikbare informatie ten tijde van het raadsvoorstel is aangekondigd dat de kosten in één (1) keer volledig benodigd waren voor het jaar 2024. Hierop is een budget aangevraagd van € 191.000. Latere informatie vanuit de MRE laat zien dat de cashflow voor HUBS niet in één jaar (2024) benodigd was, maar jaarlijks (over een periode van 2024 t/m 2032). Hierdoor ontstond in 2024 een voordeel van € 188.000. Voor de jaren 2026 tot en met 2032 wordt dit meegenomen in deze PPN.

BB19 Regionaal project Storm (€ 10.300 N, oplopend tot € 20.600 N)

In 2024 is de gemeente in de regio in samenwerking met het voortgezet onderwijs, de GGD en GGzE gestart met het programma 'STORM'. Het doel is de mentale gezondheid van jongeren te verbeteren en depressie en suïcide voorkomen. De eerste resultaten laten een positief effect zien ten aanzien van de verwachte aantallen jongeren die direct een doorverwijzing kregen voor hulp vanuit de GGZ en het aantal jongeren dat deelneemt aan de op volle kracht training. Het project is gericht op collectieve inzet van preventie in samenwerking met het onderwijs en draagt daarmee bij aan de pijlers van de hervormingsagenda jeugdhulp.

BB20 Instandhoudingssubsidies molens (SIM) (€ 24.100 V)

Bijstellen SIM subsidie in verband met de ophoging van subsidies na aanvraag voor nieuwe

periode (2025-2030). Daarnaast stonden niet alle subsidies (correct) begroot. Dit is nu hersteld.

BB21 Subsidie afkoppelen hemelwater (€ 40.000 N aflopend naar € 31.000 N in 2027; subsidie € 40.000 V oplopend naar € 31.000 V)

In september 2024 is het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) 2025-2029 vastgesteld, in dit plan staat opgenomen om de stimuleringsregeling afkoppelen gemeente breed uit te zetten. Waterschap de Dommel heeft een stimulering bijdrage gemeentelijke uitvoeringsagenda klimaatadaptatie. Voor deze activiteit hebben wij subsidie ontvangen van het waterschap de Dommel van €93.000 verdeeld over de jaren 2025-2026-2027. Aan de hand van een voortgangsrapportage zullen de middelen worden verstrekt. Daarnaast hebben wij subsidie ontvangen voor de deelname aan het project inwoners aan zet. Uitvoering en verantwoording van dit project zal plaatsvinden in 2026.

BB22 Brede SPUK (€ 75.800 N aflopend naar € 73.200 N)

In het verleden zijn de baten van een aantal projecten als structureel opgenomen binnen de Brede Spuk, maar achteraf blijken ze niet structureel. Dit wordt nu gecorrigeerd.

BB23 Subsidie Aquinohuis (€ 20.800 N oplopend naar € 33.000 N, dekking uit stelpost loon- en prijscompensatie € 20.800 V oplopend naar € 33.000 V)

In 2026 start er een nieuwe vierjaarsperiode voor de subsidie van het Aquinohuis, daardoor zal de subsidie hoger uitvallen dan begroot. Dit verschil wordt mede veroorzaakt door hogere personeelskosten en energiekosten.

BB24 Coördinator Kempenbranie (€ 16.000 N vanaf 2027)

In maart 2024 is vanuit de Kempengemeenten de vacature voor coördinator Kempenbranie uitgezet. Deze is in eerste instantie tijdelijk ingevuld, met de insteek om hiervan een structurele functie te maken. Om de overgang van tijdelijke inhuur naar structurele invulling goed te laten verlopen, heeft er een evaluatie plaatsgevonden waaruit blijkt dat structurele inzet noodzakelijk is. De kosten voor 2026 kunnen gedekt worden uit de SPUK GALA. Vanaf 2027 zullen de lasten structureel opgenomen moeten worden in de begroting.

BB25 Beleidskader maatschappelijke ondersteuning (€ 40.000 N)

Het beleidskader maatschappelijke ondersteuning loopt van 2019 tot 2022 en dient te worden vernieuwd. Hiervoor wordt een extern adviesbureau ingezet om dit mee te begeleiden en hierin te adviseren.

BB26 Grondkering vijver Terlo (€ 75.000 N in 2027)

In de nieuwbouwwijk Terlo ligt een grote bergingsvijver. Door erosie is het talud van de vijver aangetast. Door middel van het aanbrengen van een natuurlijke oeverbescherming willen wij het talud op orde brengen en verdere afkalving voorkomen en het talud robuust maken voor de toekomst. Het betreft het talud aan de Oost- en Zuidzijde van de vijver.

BB27 Areaaluitbereiding en Indexering BORA (€ 133.200 N aflopend naar € 132.300 N, dekking uit stelpost loon- en prijscompensatie € 101.800 V aflopend naar € 101.000 V)

In de raadsvergadering van 1 februari 2024 is BORA IV vastgesteld. Om grote tekorten in de beheerplannen te voorkomen worden nu, conform afspraak met de raad, de budgetten van BORA IV jaarlijks bijgesteld. De bijstelling is het gevolg van areaaluitbreidingen en indexeringen van kosten voor beheer en (groot) onderhoud van de openbare ruimte en accommodaties.

De areaaluitbreidingen komen voort uit onder andere raadsbesluiten die na vaststelling van BORA IV genomen zijn. Een paar voorbeelden hiervan zijn: Kunstgrasveld ZSC, Uitkijktoeren Einderheide en extra padelbanen TOS. De areaaluitbreidingen betekenen een nadeel van circa € 29.000. De onderhoudskosten voor deze voorstellen worden met deze actualisatie opgenomen in BORA IV.

Daarnaast worden de BORA-budgetten in de exploitatie en voorzieningen geïndexeerd met het voor 2026 berekende indexcijfer (2,03%). Dekking voor deze indexering Bora IV komt uit de stelpost loon- en prijs van de begroting. De indexering heeft een nadeel van circa € 102.000 (welke gedekt wordt door de stelpost loon- en prijs).

BB28 Krediet bosomvorming (€ 600.000 N; € 500.000 V)

De gemeente beheert de bossen conform het integraal beheerplan Bos- en natuurterreinen gemeente Bergeijk. In het kader van de gebiedsgerichte aanpak Kempenland West is in de Pielis een gebiedsafspraak gemaakt. De agrariërs gaan meer water vasthouden. De gemeente gaat het bos omvormen van naald naar loof, zodat er minder water verdampt. Voor de gebiedsafspraak de Pielis wordt een projectvoorstel ingediend bij de provincie voor gelden vanuit het Landelijk Programma Natuur (LPN) en de Toekomst Landelijk Gebied (TLG). Hierdoor bedraagt de netto bijdrage voor de gemeente € 100.000.

BB29 Krediet Uitvoering Stevert (€ 2.117.000 N; € 1.992.000 V)

Het Waterschap en Provincie hebben in 2024 het projectplan Herinrichting Run Stevert, Heers en Grootgoor fase vastgesteld. Naar verwachting wordt dit project in 2026 uitgevoerd. Onderdeel van het project zijn wandelpaden naar de Run, een voorde door de Run en een brug over de Run. De gemeente heeft belang bij deze recreatieve verbindingen en draagt hier aan bij. Hiervoor bedraagt de bijdrage van Bergeijk € 125.000.

BB30 Bijstelling kapitaallasten (€ 637.989 V aflopend naar € 107.533 V in 2028)

Bij het opstellen van de 1^e Burap 2025 en PPN 2026 – 2029 is een herberekening van de afschrijvingslasten gedaan. Dit leidt ertoe dat er afschrijvingslasten opschuiven in de tijd, omdat nog niet alle kredieten zijn uitgegeven. Bij de begroting zal een definitieve herberekening plaatsvinden, maar op basis van de huidige inzichten zijn de genoemde bedragen nu opgenomen. Eventuele additionele wijzigingen voor 2025 zullen in de 2^e Burap worden meegenomen.

BB31 Ontwikkelingen lokale media omroepen (PM)

Op dit moment hebben wij als gemeente een instandhoudingsplicht om de lokale streekomroep te financieren. Als gemeente hebben wij momenteel een subsidierelatie met Streekomroep de Kempen. Vanaf 2028 vervalt onze instandhoudingsplicht en ontvangen wij vanuit het Rijk geen middelen meer. Vanaf deze datum is het Rijk verantwoordelijk voor de 80 streekomroepen in Nederland.

De rol van de gemeente zal hierdoor wijzigen, eenmaal per vijf (5) jaar dient een advies over de zendmachtiging gegeven te worden en onze subsidierelatie vervalt.

BB32 Indexering Welzijnssubsidies (PM)

We verstrekken jaarlijks aan diverse verenigingen en instellingen een subsidie. Uiterlijk 1 juni 2025 dient een subsidieaanvraag 2026 ingediend te worden. Het is op dit moment van schrijven nog niet mogelijk om de financiële effecten van de subsidieaanvragen 2026 in beeld te brengen. De definitieve bedragen worden meegenomen in de Begroting 2026-2029.

BB33 Verbouwing publiekshal (Investering PM)

De inrichting van de centrale publiekshal is aan vervanging toe en de indeling wordt hierbij herzien. Enerzijds om onze inwoners op een betere manier te kunnen helpen en anderzijds om de privacy bij het aanvragen van producten te verhogen. Op die manier wordt onze dienstverlening toekomstbestendig. Ook zal deze verbouwing worden gebruikt om de werkplekken van de medewerkers beter in te richten. De

kosten zijn op dit moment nog niet in te schatten en daarom wordt een PM post opgenomen.

BB34 Herinrichting Raadszaal (PM)

Om de inrichting van de raadszaal toekomstbestendig te maken dient er geïnvesteerd te worden in het meubilair. Het inwonersaantal van Gemeente Bergeijk gaat richting de 20.000 inwoners, waardoor er 19 zitplaatsen voor raadsleden nodig zijn. In overleg met de raad wordt het vervolgtraject ingevuld. De komende periode worden de kosten hiervoor in kaart gebracht en deze zullen in de begroting worden opgenomen.

BBOV Bijstellingen lager dan de verantwoordingsgrens (€ 39.200 N oplopend tot € 57.900 N)

In deze PPN zijn diverse mutaties aanwezig die lager zijn dan de verantwoordingsgrens (€ 15.000). Deze worden samen onder deze post opgenomen. Een uitsplitsing van deze kosten is terug te vinden in de tabel in hoofdstuk 4. Enkele onderdelen zijn bijstelling van subsidies, onderhoud kunstwerken, regeling Cultuureducatie met kwaliteiten sinterklaasbijdrages dorpsraden.

Nieuw beleid

NB01 Bijstelling budget ruimtelijke ontwikkeling (€ 100.000 N)

Op 1 januari 2027 moeten gemeenten beschikken over een omgevingsvisie die voldoet aan de eisen van de Omgevingswet. De visie moet worden opgesteld en gepubliceerd met de Standaard officiële publicaties (STOP) en de bijbehorende Toepassingsprofielen voor omgevingsdocumenten (TPOD). De huidige omgevingsvisie is nog niet in deze standaard opgesteld en moet daarom worden aangepast. Daarnaast vindt een actualisatie plaats en zal onder andere de verkenning uitbreidingslocaties in de visie worden opgenomen.

NB02 Bindingsactiviteit groep 8 (€ 5.500 N)

Om uitvoering te geven aan de aangenomen motie 'Gezamenlijke bindingsactiviteit voor alle groep 8 leerlingen uit Bergeijk' dient structureel € 5.500 ten laste te worden gebracht van de gemeentelijke begroting.

NB03 Krediet vervanging beschoeiing visvijver Luyksgestel en wandelpad (€ 85.000 N)

Vissers en wandelaars lopen door verzakking van de oever het risico in het water te vallen. De beschoeiing langs de oever van de visvijvers dient vervangen te worden. Daarnaast zal er een half verhard wandelpad aangelegd worden voor verbeterde ontsluiting voor vissers.

NB04 Laanbeplanting Burgemeester Aartslaan en Maaij (€ 105.000 N; onttrekking reserve € 105.000 V)

Voor de bestendiging van de landschapskwaliteit in de Burgemeester Aartslaan en Maaij wordt ingezet op aanvulling van laanbeplanting. Hiervoor is een krediet nodig van € 105.000 om deze laanbeplanting aan te leggen. Dekking hiervan kan worden gevonden in de reserve DOB.

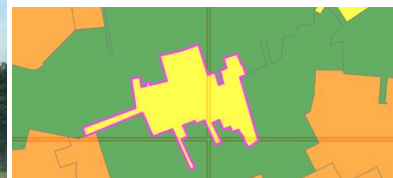
NB05 Vervangen wiekenkruizen molens (€ 200.000 investering, jaarlijkse afschrijvingslasten € 6.667)

Na inspectie van de molens in Bergeijk en specifiek de roeden is geconstateerd dat bij twee (2) molens, De Grenswachter en de Deen Luyksgestel het metaal niet veilig is. In het ergste geval kunnen de wieken omklappen. De Standerdmolen vertoont gebreken. Om de molen weer te laten draaien dienen de wiekenkruizen van twee (2) molens vervangen te worden.

NB06 Herinrichting Breerijt (€ 95.000 N ontwerp en voorbereiding, uitvoering investering € 900.000, afschrijvingslasten vanaf 2030)

De Breerijt ligt met betrekking tot wateroverlast in een kwetsbaar gebied. Het heeft te regelmatig last van wateroverlast op straat en last van een te hoge grondwaterstand. In 2025 vindt er onderzoek plaats naar het watersysteem in en

rondom de Breerijt en vindt een knelpuntenanalyse plaats. Het onderzoek moet inzicht geven in de invloed van de waterstromen en inzicht geven in hetgeen benodigd is om waterstromen gecontroleerd en toekomstbestendig te maken. Het ligt in de lijn van verwachting dat onderdeel van de maatregelen ook de vervanging en verbetering wordt van de afvoer door en onder de Breerijt. Hiertoe moet de Breerijt worden opengemaakt en ontstaan er tevens mogelijkheden om de Breerijt ondergronds, maar ook bovengronds eigentijds en toekomstbestendig her- in te richten. In 2027 kunnen samen met een klankbordgroep de ontwerpwerkzaamheden plaatsvinden en kan de werkvoorbereiding starten. Deze zullen tot in 2028 doorlopen. In 2029 kan de aanleg/uitvoering plaatsvinden.

NB07 Maatregelen bosbeheerplan (€ 45.000 N)

Vanuit het bosbeheerplan voor bossen binnen de bebouwde kom is budget nodig om het ambitieniveau en de visie te verwezenlijken. Denk hierbij aan snoeien, rooien en aanplanten maar ook veiligheidscontroles uitvoeren in het kader van de Wettelijke zorgplicht.

NB08 Fietsverbinding Witrijt (investering € 2.400.000 N, afschrijvingslasten vanaf 2030)

In de Gemeentelijke Visie Mobiliteit en de daarin opgenomen Fietsambitie staat al jaren de fietsverbinding Witrijt opgenomen. De route betreft een druk bereden toeristische fietsroute deels uitgevoerd in half verharding en deels over de weg. Met dit project willen wij de bestaande verbinding van 2,4 km op Bergeijks grondgebied opwaarderen. Met de opwaardering bekijken wij de mogelijkheden om de fietsverbinding zowel qua breedte als in comfort (naar beton) op te waarderen. Voorbereiding van het project wordt voorzien in 2027, uitvoering 2029.

NB09 Installatieverantwoordelijkheid elektrotechnische bedrijfsvoering (€ 22.000 N)

Om aan te sluiten bij wet- en regelgeving, is het nodig om een elektrotechnisch veiligheidsbeleid te implementeren. Hierdoor wordt de verantwoordelijkheid voor het beheer van elektrische installaties gedelegeerd naar medewerkers of een externe partij met de juiste kennis. Zij worden verantwoordelijk voor de veiligheid van deze installaties. Hierdoor kan de veiligheid worden gegarandeerd.

In eerste instantie wordt er gestart met dit beleid voor gemeentelijke accommodaties, openbare verlichting en evenementenaansluitingen. Na implementatie kunnen meer disciplines aangevuld worden, onder meer de rioolaansluitingen.

NB10 Vervangen en moderniseren liften gemeentehuis (€ 120.000 investering, € 8.000 jaarlijkse afschrijvingslasten)

Een externe partij heeft een inspectie uitgevoerd van de aanwezige liften in het gemeentehuis Bergeijk. Om de veiligheid en prestaties te kunnen waarborgen, dienen op korte termijn primaire componenten vervangen/aangepast te worden. Hierbij valt onder meer te denken aan de besturing en de regeling van beiden liften.

NB11 Onderzoek basisbaan in Bergeijk (PM)

In 2025 wordt er een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheid van een basisbaan voor de gemeente Bergeijk. Dit onderzoek wordt intern opgepakt en resulteert in een advies over de kansen voor een succesvolle basisbaan in de gemeente. De uitkomsten van dit onderzoek zullen aan de raad worden voorgelegd en een raadvoorstel inclusief financiële effecten zal volgen.

NB12 Meerjarenbeleidskader Jeugdhulp in de Kempen 2026-2029 (PM)

Het meerjarenbeleidskader jeugdhulp in de Kempen 2026-2029 is op dit moment in ontwikkeling en wordt eind 2025 ter besluitvorming aangeboden. De thema's die in dit kader zullen worden verwerkt hebben betrekking op preventief werken, normaliseren, regie voeren en werken met en voor veiligheid. Het financiële kader is op dit moment nog niet inzichtelijk.

NB13 Activiteiten Visit Bergeijk (PM)

Visit Bergeijk wil nadrukkelijk aan de slag om dagrecreatief aanbod te ontplooiën voor bewoners en bezoekers van Bergeijk. In 2024 heeft uw raad daarvoor budget beschikbaar gesteld en zijn in dat kader drie projecten uitgevoerd, zijnde: Brabant Herinnert (80 jaar bevrijding), verdere activering van de Dansende Katten en Eindhoven Backyard. Ook in de komende jaren wil Visit Bergeijk het aanbod verder uitbreiden. Om dit aanbod te ontwikkelen en te vermarkten, zijn extra middelen nodig. Visit Bergeijk stelt hiervoor een jaarplan op, met daarin een uitwerking van de plannen en bijbehorende budgetten. Het jaarplan komt naar verwachting in de raadsvergadering van juni aan de orde.

6. Ruimte voor beleid

De voorliggende Perspectievennota 2026 – 2029 laat een fluctuerend beeld zien van de begrotingssaldi. Voorafgaand aan de behandeling van de Begroting 2025 – 2028 was dit beeld divers. Gelet op het ravijnjaar die zich binnen alle gemeenten afspeelt, zullen wij geen scherpe ingrepen doen indien het begrotingsjaar 2029 structureel en reëel in evenwicht is. Hiernaast is de Meicirculaire 2025 nog niet verwerkt en eventuele tussentijdse aanpassingen kunnen nog

volgen (denk aan de verbonden partijen of de definitieve CAO).

Mocht het toch nodig zijn om ingrepen te doen, worden in dit hoofdstuk enkele draaiknoppen gepresenteerd. Mocht het begrotingssaldo in 2029 ook negatief worden, kunnen deze ingezet worden.

RB01 Onroerende zaak belasting

Een verhoging van de OZB met 1% van het tarief woningen en niet-woningen geeft een

meeropbrengst van circa € 46.000. Indien ieder jaar 1% verhoging plaatsvindt dan loopt dit op tot circa € 210.000 extra inkomsten in 2029.

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Baten OZB gebruikers niet woningen	6.362	13.317	20.785	28.901
Baten OZB eigenaren niet woningen	10.287	21.531	33.605	46.728
Baten OZB eigenaren woningen	29.481	61.706	96.309	133.917
Extra opbrengsten OZB	46.130	96.554	150.699	209.546

Tabel 11 Extra opbrengsten OZB

In onderstaande tabel is voor de volledigheid de OZB inkomsten van de jaren 2019 tot en met 2024 weergegeven.

Omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Baten OZB gebruikers niet woningen	511.260	519.478	532.500	552.170	559.718	596.191
Baten OZB eigenaren niet woningen	774.680	799.443	813.502	826.457	829.533	933.885
Baten OZB eigenaren woningen	2.334.420	2.378.796	2.462.367	2.532.117	2.530.385	2.761.249
Extra opbrengsten OZB	3.620.360	3.697.717	3.808.369	3.910.744	3.919.636	4.291.325

Tabel 12 Opbrengst OZB afgelopen jaren

RB02 Toeristenbelasting

Sinds 2014 is het tarief van de toeristenbelasting 3,11% van de omzet. Hiermee wordt een begrote opbrengst gerealiseerd van € 1.340.000 in 2026. Indien van toepassing wordt de verwachte inkomst bijgesteld.

Met het verhogen van de toeristenbelasting met 1% wordt de volgende meeropbrengst gegenereerd:

Omschrijving	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tarief 2026 gemeente Bergeijk 3.11% van omzet uit overnachting				
Verhoging tarief per jaar	1%	1%	1%	1%
Tarief wordt bij 1% stijging per jaar	3,14%	3,17%	3,20%	3,24%
Meer opbrengst ten opzichte van begroot	13.400	26.934	40.603	54.409

Tabel 17 Extra opbrengsten toeristenbelasting

In onderstaande tabel is voor de volledigheid de inkomsten uit de toeristenbelasting van de jaren 2019 tot en met 2024 weergegeven. In de jaren

2020 tot en met 2022 (*) is de heffing achtergebleven door de maatregelen als gevolg van het coronavirus.

Omschrijving	2019	2020*	2021*	2022*	2023	2024
Opbrengst toeristenbelasting	998.614	765.910	717.372	1.101.362	1.325.210	1.319.172
Opbrengst toeristenbelasting	998.614	765.910	717.372	1.101.362	1.325.210	1.319.172

Tabel 18 Opbrengst toeristenbelasting afgelopen jaren

RB03 Verbonden partijen (PM)

In tijden waarin wij als gemeente minder ruimte hebben om te investeren betekent dit ook dat wij kritisch moeten zijn op de bijdragen aan verbonden partijen. De mate van invloed neemt af naarmate het aantal deelnemers vergroot. Deze gesprekken hebben alleen effect indien wij dit met meerdere gemeenten samen voeren.

De begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen worden ter zienswijze aan de raad

RB05 Inzet algemene reserve ter dekking van afschrijvingslasten

De algemene reserve, exclusief de algemene reserve behoedzaamheid grondtransacties, dient een minimale omvang te hebben van € 6,0 miljoen. Dit is vastgesteld bij de Nota Reserves en voorzieningen. Ruimte in de omvang van de algemene reserve boven deze norm kan eventueel ingezet worden ter dekking van bijvoorbeeld kapitaallasten.

Met het inzetten van € 1 miljoen van de algemene reserve kunnen indicatief de volgende afschrijvingslasten gedekt worden.

aangeboden. Dit is het moment voor de raad om invloed uit te oefenen.

RB04 Doorschuiven van investeringen

Door het met een jaar doorschuiven van onderdelen uit het investeringsprogramma kunnen de lasten verlaagd worden. Het hangt af van de uit te stellen investering hoeveel afschrijvingslasten worden doorgeschoven.

Soort investering	Afschrijvingstermijn	Bedrag te dekken
Investering economisch nut (gebouw)	40	25.000
Investering economisch nut (installaties)	15	66.000
Investering maatschappelijk nut in de openbare ruimte	30	33.000

Tabel 13 Te dekken afschrijvingslasten bij vormen dekkingsreserve

Deze dekkingsmogelijk geldt overigens ook als andere (bestemmings)reserves ingezet worden. Wanneer bestemmingsreserves danwel de algemene reserve aangewend worden ter dekking van investeringen wordt (een deel van) de betreffende reserve gestort in een in te stellen dekkingsreserve.

RB06 Inzet algemene reserve

Op basis van de nieuwe notitie incidentele en structurele baten en lasten is het mogelijk de algemene reserve in te zetten voor structurele dekking. Een gemeente kan 10% van de algemene reserve inzetten en zal door de provincie worden aangemerkt als structureel. Op basis van de Jaarstukken 2024 bedraagt dit circa € 1,7 miljoen. Voor een actueel overzicht van de stand van de reserve verwijzen we u naar de Jaarstukken 2024.

RB07 Budgetten in onze begroting

Alle onderdelen die in de begroting zijn opgenomen worden reëel geraamd. Hierbij houden wij rekening met de wettelijke taken die wij als gemeente uitvoeren, maar dat neemt niet weg dat ook deze lasten mogelijk te beperken zijn met bepaalde keuzes. Voor de toekomstige begrotingen kan zero based budgetting worden toegepast om de budgetten opnieuw op te bouwen. Hierbij worden alle budgetten in de begroting op 'nul' gezet en conform bestaand beleid opnieuw opgebouwd.